

Læreplan for faget Historie

Waldorfskolen i København

Historiefaget på vores skole

Før den egentlige historieundervisning begynder i 4. klasse, sker der en forberedelse gennem fortællestoffet i de foregående klasser, hvor det med en vis ret kan siges, at man går vejen fra fortælling til historie. De små klassers fordybelse i eventyr, fabler, legender, sagn samt beretningerne fra Det Gamle Testamente er en øvelse i at omsætte fortællingerne i indre, uforglemmelige billeder samtidig med, at barnet forbinder sig med betydelige dele af kulturarven.

Fra 4.klasse begynder historieundervisning, en overgang fra mytologiske og eventyrlig fortælling til historie med fokus på perioden fra stenalderen til vikingetiden. Der er fokus på dansk og nordisk historie med udgangspunkt i at man starter fra det sted man står og langsomt breder viften ud.

I 5. klasse flytter vi så fokus til Middelhavsområdet og selve den vestlige kulturs vugge og arv fra de ægyptiske og mesopotamiske kulturer til den klassiske græske kultur. Det er her vi begynder at undervise i det kulturgrundlag som den europæiske verdensforståelse bygger på. Der undervises også overordnet i fjernkultur – Indien som hovedemne – for at give eleverne forståelsen for forskellen i hvordan værdier og kultur former sig.

I 6. klasse overtager det romerske rige fra grækerne og igennem deres imperium breder middelhavskulturen sig til det meste af

Europa og lægger grundstenen til den fælles arv. Romernes grænser bliver billedet på hvor der er markante forskelle europæerne imellem. Med Romerriget starter den egentlige historieundervisning med udgangspunkt i historiegeografi og kildearbejde.

I 7. klasse arbejder vi os op igennem middelalderen og renæssancen for at skabe fokus på de store opdagelsesrejsende og etableringen af de europæiske imperier og den betydning det får for de kulturer de møder. Eleverne møder verden som opdagere og genkender de kulturer som de også fik overordnede indblik i, i 5 klasse.

I 8. klasse sættes der fokus på revolutionernes tidsalder. Både de militære oprud der har fundament i oplysningstidens tankegang, med de siddende imperier, men også den industrielle revolution og dampmaskinens betydning danner grundlag for årets undervisning.

I 9. klasse føres historien op til i dag. Europas sidste storhedsperiode bliver afløst af den kolde krig og det nye årtusind skrinlægger en konflikt og åbner en ny verdensorden der skaber det verdensbillede der præger elevernes egen verdensforståelse.

Faget handler om at forstå udviklingen; hvad, der har skabt den fra oldtiden til i dag, og om sammenhængen mellem tidligere tider og nutiden. Undervisningen dækker emner både fra dansk historie, europæisk historie og verdenshistorien samt relationen mellem dem. Giv eleven forståelsen af historie som en proces - Forståelsen af virkninger og konsekvenser

Fokus på de skiftende idealer og værdier igennem tiden og hvordan de skaber vores verden og også se roderne af vores værdier, politiks filosofi igennem de forskellige perioder og emner der arbejdes med.

Vigtigt fokus – historiske metoder I udeskolen fokus på kildekritik – hvad er en kilde? Hvem er det der skriver historie? Og den skiftende agenda med at skrive historie igennem tiden. Giv eleven kritiske værktøj til at analysere de materialer de arbejder med.

4. - 9. klasse

Slutmål efter 9. Klasse

Historiebrug – Eleven kan forklare samspil mellem fortid, nutid og fremtid og skelne imellem historiske fortællinger, historiske scenarier og historiske konstruktioner. (Skelne imellem mytologi og historie.)

Undervisningen giver eleven mulighed for at kunne:

- Se begivenheder som et resultat af de relevante historiske forudsætninger, samt have øje for den efterfølgende konsekvenshistorik.
- Forholde sig til kulturmøder og sammenstød i europæisk historie, herunder samspillet mellem den vestlige kulturkreds og den øvrige verden.
- diskutere egen og andres historiske bevidsthed og have opnået en bevidsthed om faktorer, der kan påvirke historisk bevidsthed.
- læse historiske kilder og nuanceret udtrykker sig, mundtligt og skriftligt om historiske problemstillinger.

Kildekritik – Eleven kan anvende historiske kilder, og danne et overblik og forståelse omkring historiske emner og perioder fra de kilder de har arbejdet med.

Eleven har lært at stille de centrale spørgsmål til en historisk kilde.

Kompetceområder

Undervisningen giver eleven mulighed for at kunne:

- bruge historiske kilder og scenarier til at opnå viden om fortiden.
- forholde sig til en kildes troværdighed, bruge kildekritiske begreber som øjenvidne beretning eller andenhånds kilde, samt begynde at se på kildens tendens og få en oplevelse af, at fortiden fortolkes forskelligt.
- opnå en forståelse af kildekritiske begreber og kunne begynde at anvende dem i egne forklaringer af fortiden.

Kronologi og sammenhæng

Eleven kan på baggrund af et kronologisk overblik forklare, hvorledes samfund har udviklet sig under forskellige forudsætninger. Kronologi, brud og kontinuitet, principper for overblik, det lokale, regionale og globale samt historiekanon.

Kompetenceområder

Undervisningen giver eleven mulighed for at kunne:

- sætte begivenheders forudsætninger, forløb og følger i kronologisk sammenhæng og give eleven viden om begivenheders forudsætninger, forløb og følger.
- gennemgå centrale udviklingslinjer, perioder og begivenheder i Danmarks historie, Europas historie og den vestlige verdens historie fra tidlige flodkulturer til i dag. - forberede og præsentere et udvalgt historisk emne, herunder søger oplysninger og bearbejde de indsamlede oplysninger.
- relatere ændringer i hverdag og livsvilkår over tid til eget liv.
- redegøre for og sammenligne samfundsstrukturer i forskellige kulturer, herunder styreformer før og nu.
- kunne gøre rede for hvorfor historisk udvikling i perioder var præget af kontinuitet og i andre af brud. - opnå forståelse af historisk udvikling.
- kunne placere de forskellige historiske perioder i absolut kronologi.
- kunne forklare historiske forandrings påvirkning af samfund, lokalt, regionalt og globalt og opnå en viden om disse forandringer.
- kunne forklare brug af fortiden i argumentation og handling og have viden om funktion af historie i fortid og nutid.
- kunne udvælge kilder til belysning af fortiden og kende til kriterier for søgning af kilder.

Delmål 4.-9 klasse

4.klasse

Tematiske nedslag	Læringsmål
<p>Nordiske oldtid og vikingehistorie</p> <p>Nordiske Sagaer som historiekilder</p> <p>Fra sagn til historie – Saxo Grammaticus</p> <p>Vikingetidens møde med Kristendom</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● At forstå den historiske linje fra stenalder til middelalder ● At få et indgående kendskab til vikingetidens kultur og konger. ● Første møde med overgangen fra sagn- til faktuel historie. ● At kunne begynde at bruge enkle kildekritiske begreber, når der arbejdes med kilder og derved få underbygget sin forståelse af, at der er tale om fortolkninger af fortiden.
5.klasse	
Tematiske Nedslag	Læringsmål
<p>Historiens fokus på 5.klasse er det gamle Grækenland.</p> <p>De græske guder på Olympen</p> <p>Den Trojanske Krig</p> <p>Homer</p> <p>Et perspektiv på en helt anderledes kultur og samfund – Perserriket</p> <p>Perserkrigen og Herodot</p> <p>Xerxes</p> <p>Zarathustra</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Etablere en forståelse for europæernes fælles kulturarv. ● At give et perspektiv på en helt anderledes værdikultur og samfund igennem perserriket. ● At forstå hvordan nysgerrighed og tænkning kan skabe nye samfund og måder og leve på. ● At få en forståelse for hvor begrebet demokrati kommer fra og fungerede i sin tidligste form.

<p>Bystat og tænkning Udvikling af bystater i Grækenland Krig i Grækenland Athen mod Sparta Sokrates og Platon Udviklingen af demokrati</p>	
<p>6.klasse</p>	
<p>6.klasse Tematiske Nedslag</p>	<p>Læringsmål</p>
<p>Myter og arv Fra Troja til Rom med udgangspunkt i Æneiden De græske guder på latin Roms grundlæggelse og sammenhold Romersk militær som politisk værktøj Biografiske nedslag Romulus og Remus Polybius Imperium og fred De puniske krige med særligt fokus på den 2. puniske krig. Republikkens sidste dage og Julius Cæsar</p>	<ul style="list-style-type: none"> • At få en forståelse for at kultur kopiere og bruger hinanden, men også sætter deres eget præg. • At eleverne - igennem Pax Romana - får en forståelse for hvordan regler og rammer kan skabe succes i verden. • At eleverne får en forståelse for, hvordan historiske nøglepisoder som Roms sejr over Karthago har haft afgørende betydning for, hvordan vores samfund er i dag.

<p>Pax Romana</p> <p>Rom og borgerskab</p> <p>Konstantin og Romerkirken</p>	
<p>7.klasse</p>	
<p>Tematiske Nedslag</p>	<p>Læringsmål</p>
<p>Renæssance, Rejser, Reformation</p> <p>Renæssancen og mennesket i centrum.</p> <p>Opdagelsesrejserne (De store opdagelsesrejser)</p> <p>Kulturmøder (Den nye verden). Aztekerne og Inkaerne</p> <p>Reformationen - Europas store splittelse - Inddrag Danmark som case (en gennemprotestantisk land)</p> <p>Biografiske nedslag:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Katarina af Medici - Erasmus af Rotterdam - Columbus -Isabella af Spanien 	<ul style="list-style-type: none"> • Basal kildebrug og analyse • Via folkevandringerne at gøre opmærksom på “danskernes” indtræden i historien (germansk folkestamme). • Hvad sker der når et imperium går under; kaos (“the Dark Ages”) og arvtagere (3.Germansk, 1.Byzantinsk, 2.Arabisk) • At danne bro til antikken; renæssance som genfødsel. • Refleksioner over: Når de store kulturer mødes

<p>- Magellan - Vasco d'gamma - Catalina de Erauso - Martin Luther</p>	
<p>8.klasse</p>	
<p>Tematiske Nedslag</p>	<p>Læringsmål</p>
<p>Fra Renæssancen til Oplysningstiden 1650 -1789</p> <p>Kongeloven Den gloriøse “revolution” Idéhistorie (dvs. teksterne læst for sig, med konteksten alene som case) Ejendomsret, fællesskab, tvang/frihed, oplyst enevælde, handel/kapitalisme.</p> <p>Biografiske nedslag:</p> <p>- Thomas Hobbes - Rousseau - Ludvig 14. - John Locke - Adam Smith - Ludvig Holberg</p> <p>Revolutionernes Tidsalder 1777 -1815</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kausalitet - Årsag/virkning (herunder lave tidstavle over forløb fra 5. til 8. klasse ift årsag og virkning). • At arbejde med tænkere som giver indblik i hvordan tanke og handling hænger sammen (hvordan lever vi et myndigt og oplyst liv) i relation til elevernes egen livsverden. • At skabe en forståelse for hvordan revolutionerne skabte grundlaget for den måde vi tænker nation og borger på i dag.

<p>Tematiske nedslag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Den Amerikanske Revolution • Den Franske Revolution • Menneskedsrettighedserklæring. • Napoleon og Nationalisme • Den Industrielle Revolution • Biografiske nedslag: • Thomas Paine • George Washington • Thomas Jefferson • Benjamin Franklin • Robespierre • Ludvig 16. • MarieAntoinette • Napoleon 	
<p>9.klasse</p>	
<p>Tematiske Nedslag</p>	<p>Læringsmål</p>
<p>Ideologier og verdenskrige</p> <p>Tematiske nedslag: Industrialisme og kvindernes rettigheder Industrialisme og første verdenskrig Holocaust/Shoa</p> <p>Biografiske nedslag: - Henry Ford</p>	<ul style="list-style-type: none"> • At give en indføring i hvordan idéer og tanker spredes og påvirker i en industrialiseret og global verden. • At give en indføring i modsætningerne i den senmoderne verden mellem sammenhold (union, FN, Verdensbanken, velstandsstigning, stigende uddannelsesniveau, etc) og splittelse (populisme, fake-news, info-wars)

<ul style="list-style-type: none">- Karl Marx- Elna Munk- Mussolini- Adolf Hitler- Winston Churchill- Hannah Arendt- Thorvald Stauning <p>Union og populisme</p> <p>Menneskerettigheder og UNESCO-mennesket</p> <p>Den Kolde Krig</p> <p>Pax Americana</p> <p>‘War on Terror’ (Krigen mod terror) og globalisering</p> <p>Biografiske nedslag:</p> <ul style="list-style-type: none">- Che Guevara- Castro- Margaret Thatcher- Angela Merkel- Donald Trump	<ul style="list-style-type: none">• At forstå hvordan verden i dag er hyper-globaliseret og påvirker hinanden kulturelt, politisk, økonomisk og socialt.
---	--